

Minister voor Rechtsbescherming

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Brief over te hanteren punttarief en motie Sneller

Datum
11 maart 2024

Projectnaam
Programma
Stelselvernieuwing
Rechtsbijstand

Ons kenmerk
5255925

Bijlagen
1

1. Aanleiding

In het commissiedebat van 14 september 2023 over het stelsel van gesubsidieerde rechtsbijstand heeft u toegezegd de Tweede Kamer aan het einde van het eerste kwartaal van 2024 te informeren over de voor- en nadelen van het hanteren van het punttarief dat geldt na afloop van de zaak voor het vaststellen van de vergoeding voor toevoegingen.¹ Naar aanleiding van datzelfde commissiedebat heeft het lid Sneller een motie ingediend over hoe de vergoedingen van rechtsbijstandsverleners in het stelsel kunnen meelopen in de begrotingssystematiek.² Met de bijgevoegde brief wordt tevens uitvoering gegeven aan deze motie.

2. Geadviseerd besluit

Akkoord gaan met verzending van de bijgevoegde brief aan de Tweede Kamer.

3. Kernpunten

Gevolgen hanteren punttarief dat geldt na afloop zaak

In de huidige situatie wordt bij het bepalen van de vergoeding in het stelsel voor gesubsidieerde rechtsbijstand het punttarief gehanteerd dat gold op het moment van afgifte van de toevoeging. Bij zaken die lang duren, kan dit ertoe leiden dat rechtsbijstandverleners een lagere vergoeding krijgen dan wanneer deze vergoeding zou zijn gebaseerd op het actuele punttarief. Het lid Sneller heeft dit tijdens het commissiedebat aangekaart. U heeft daarop aangegeven de voor- en nadelen in kaart te brengen van het hanteren van het punttarief dat geldt op het moment van declareren en de Kamer daarover te informeren.

De brief bevat een beschrijving van de mogelijke gevolgen van het wijzigen van het gehanteerde punttarief. De gevolgen zijn in beeld gebracht voor zes aspecten: 1) hoogte van de vergoedingen voor rechtsbijstandverleners, 2) perverse prikkels, 3) uitvoering door de Raad voor Rechtsbijstand, 4) ICT-systeem van de Raad voor Rechtsbijstand, 5) wet- en regelgeving, en 6) financiën. De brief sluit op dit onderdeel af met een korte samenvatting van de belangrijkste bevindingen: een andere wijze van vergoeden is mogelijk, maar kan niet op korte termijn

¹ In het tweeminutendebat van 18 oktober 2023 is deze deadline verschoven naar eind januari 2024. Deze deadline zal met enkele weken worden overschreden.

² Kamerstukken II 2023/23, 31 753, nr. 277.

worden ingevoerd. Daarbij betekent de andere vergoedingswijze een structurele kostenpost van ten minste € 12 miljoen per jaar, waarvoor op dit moment geen dekking is.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**

Het is om verschillende redenen niet haalbaar om de wijze van vergoeden nu aan te passen: het huidige ICT-systeem van de Raad voor Rechtsbijstand kan er niet op worden aangepast, het vraagt een wijziging van het Besluit vergoedingen rechtsbijstand 2000 (Bvr) die tijd kost en er is geen dekking binnen de begroting van het ministerie van Veiligheid en Justitie voor de structurele extra kosten van de aanpassing. Er zijn alternatieven denkbaar om te compenseren voor het feit dat rechtsbijstandverleners in langlopende zaken een vergoeding ontvangen die is gebaseerd op het punttarief dat gold op het moment van afgifte van de toevoeging. Denk hierbij aan een algehele verhoging van het punttarief, gebaseerd op de gemiste inkomsten van rechtsbijstandverleners in langer durende zaken. Een dergelijk alternatief heeft beperkte consequenties voor de uitvoering, maar zou alsnog een wijziging van het Bvr vragen en structurele kosten met zich meebrengen, waarvoor geen dekking is. Daarbij zou dit alternatief tot hogere vergoedingen leiden in zaken die binnen het jaar van afgifte worden afgerond (circa 56% van de vastgestelde toevoegingen), terwijl de huidige werkwijze rond het geldende punttarief in die zaken niet tot problemen leidt.

Datum

11 maart 2024

Ons kenmerk

5255925

Beantwoording motie lid Sneller

In dezelfde Kamerbrief wordt uitvoering gegeven aan de tweede motie van het lid Sneller naar aanleiding van het commissiedebat. In de aangenomen motie verzoekt hij "inzichtelijk te maken via welke vaste methodiek de vergoedingen voor sociaal advocaten kunnen meelopen in de reeds bestaande uitvoeringscorrecties van de begrotingssystematiek, zodat deze actueel blijven." In de brief wordt toegelicht hoe de vergoedingen in het stelsel nu in de begroting zijn meegenomen en dat dit jaar onderzocht zal worden of en hoe in het nieuwe stelsel – met een systeem van periodieke herijking – de periodieke wijziging van de vergoedingen in de begroting mee kunnen lopen.

4. Toelichting

4.1 Politieke context

In het commissiedebat van 14 september 2023 zijn zorgen geuit over de hoogte van de vergoedingen van rechtsbijstandverleners in het stelsel. Het betrof niet alleen zorgen over mogelijk achterblijvende vergoedingen in langer lopende zaken door de huidige wijze van vergoeden; ook werd de indexeringsystematiek van het punttarief ter discussie gesteld en heeft het debat geleid tot een andere motie van het lid Sneller,³ waarin hij opriep tot een noodinvestering in de sociaal advocatuur. Dit heeft geleid tot een brief waarin de indexeringsystematiek uiteen is gezet⁴ en tot een eenmalige compensatieregeling voor 2023 voor rechtsbijstandverleners in het stelsel.⁵

Bij de recente begrotingsbehandeling van het ministerie van Justitie en Veiligheid in de Tweede Kamer is stilgestaan bij de motie van het lid Sneller waar de bijgevoegde brief op ziet en is door het Kamerlid Van Nispen voorgesteld dat de

³ *Kamerstukken II 2023/23*, 31 753, nr. 276.

⁴ *Kamerstukken II 2023/23*, 31 753, nr. 275.

⁵ *Kamerstukken II 2023/24*, 31 753, nr. 283.

benodigde investeringen voor de actualisatie van vergoedingen in het stelsel automatisch mee zouden moeten lopen in de Rijksbegroting.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**

4.2 Financiële overwegingen

Het hanteren van het punttarief dat geldt op het moment van afronden van een zaak brengt kosten met zich mee ten opzichte van de huidige werkwijze. Het gaat om een bedrag van ten minste circa € 12 miljoen per jaar. Hierbij is nog geen rekening gehouden met structurele uitvoeringsconsequenties voor de Raad voor Rechtsbijstand, doordat bijvoorbeeld extra tijd besteed moet worden aan controles op de einddatum van zaken. Er is geen dekking binnen de begroting van het ministerie van Veiligheid en Justitie voor deze hogere kosten. Daarnaast zijn er – niet nader gespecificeerde – incidentele kosten voor de implementatie van een andere werkwijze.

Datum

11 maart 2024

Ons kenmerk

5255925

4.3 Juridische overwegingen

Voor een eventuele aanpassing van de werkwijze moet het Bvr worden aangepast. Dit gaat om een aanpassingsprocedure met voorhang. Het wijzigen van het Bvr is op zich geen belemmering, maar de procedure kost tijd.

4.4 Krachtenveld

Met de Raad voor Rechtsbijstand zijn gesprekken gevoerd over de mogelijke incidentele en structurele gevolgen van het aanpassen van het te hanteren punttarief bij het bepalen van de vergoeding. Een concept van de brief is vervolgens voorgelegd aan de Raad voor Rechtsbijstand en de Nederlandse Orde van Advocaten (NOvA). De brief is verder afgestemd met de Inspectie der Rijksfinanciën (IRF) van het ministerie van Financiën.

4.5 Communicatie

Naast publicatie op rijksoverheid.nl zal de brief via de LinkedIn-pagina van het programma, genaamd 'rechtsbijstand bij de tijd', onder de aandacht worden gebracht.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

6. Bijlage

Brief over te hanteren punttarief en motie Sneller (concept)